

LWAOW-ers melden zich aan voor de webinar Ontheffing voor vrijwilligers in de onderwaterarcheologie!

Even LWAOW-ers bijpraten....

maart 2024

Agenda

4 april	Webinar Ontheffing voor vrijwilligers in de onderwaterarcheologie
13 en 14 april	Praktijkweekend Basiscursus Maritieme Archeologie
20 april	Workshop PAN in Lelystad (info volgt)
14 /16 juni	Nationale Archeologiedagen 2024

1. Uitnodiging webinar Ontheffing vrijwilligers in de onderwaterarcheologie

De ontheffing voor vrijwilligers in de onderwaterarcheologie om onder strikte voorwaarden kleine onderzoekshandelingen uit te voeren gaat op 1 april van dit jaar in. De ontheffing is in het Wijzigingsbesluit Erfgoedwet Archeologie (AMvB) opgenomen. De tekst hiervan kun je lezen op: <https://www.awn-archeologie.nl/afdeling/lwaow/wp-content/uploads/2024/03/Besluit-Erfgoedwet-Uitzonderngen-AMvB.pdf>

Voor het uitvoeren van kleine onderzoekshandelingen onderwater moet vooraf een ontheffing bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) aangevraagd worden. Hoe dat werkt??

De RCE organiseert een online informatiebijeenkomst over de ontheffing op donderdag 4 april 2024 van 15.30-17.00 uur.

Tijdens deze informatiebijeenkomst wordt uitleg gegeven over welke onderzoekshandelingen met een ontheffing uitgevoerd mogen worden en hoe de ontheffing aangevraagd kan worden.

Voor deelname aan deze bijeenkomst dien je je aan te melden. Dit kan op:

<https://www.cultureelerfgoed.nl/actueel/agenda/2024/04/04/webinar-ontheffing-vrijwilligers-onderwaterarcheologie>

2. AWN Erepennenning voor Albert Zandstra

Bijdrage van Jeroen te Brugge (voorzitter LWAOW)

Het officiële gedeelte van de afgelopen Schervendag (16 maart 2024) had een feestelijke en verrassende afsluiting. Uit handen van de waarnemend voorzitter van het landelijk AWN-bestuur,

Uit handen van Hetty Laverman ontvangt Albert de Erepennenning van de AWN.

Hetty Laverman, ontving Albert Zandstra de AWN-Erepennenning. Een mooie en zeer verdiende bekroning voor de scheidend secretaris, die in oktober na bijna twintig jaar afscheid uit het LWAOW-bestuur neemt. Deze Erepennenning krijg je niet zo maar en wordt alleen aan AWN-leden, die zich zeer lang op een breed gebied verdienstelijk hebben gemaakt, uitgereikt. Al lang voordat Albert actief in de LWAOW werd, was hij als sportduiker al met de maritieme archeologie bezig. Dat er weinig voor de vrijwilliger op dit gebied geregeld en mogelijk was, mag als drijfveer worden genoemd voor zijn voortdurende inzet voor de LWAOW. En dat op een breed gebied: als verslaglegger van vergaderingen, brievenschrijver, pleit-

bezorger, gesprekspartner, geestelijk vader van het opleidingstraject (o.a. workshops en BMA/GMA), stand-bemenser, congres-organisator, duvelstoejager, publicist, redacteur, promotor en wat al meer. Niemand is onmisbaar, zo luidt het gezegde maar de vraag is gerechtvaardigd waar de LWAOW nu zou staan als Albert er niet was geweest. Zijn naam is blijvend verbonden aan de Bundels Maritiem Vindplaatsen, waarin verslag wordt gedaan van het onderzoek door LWAOW-deelnemers, cursusboeken en natuurlijk 'Even Bijpraten' maar nu ook aan de lijst met (zeldzame) ontvangers van de AWN-Erepenning.

Albert, namens het LWAOW-bestuur en alle aangeslotenen, duizend maal dank. Samen laten we, zoals je altijd zegt, "laat de LWAOW niet verwateren".

Kirsten Pollé, de opvolger van Albert als secretaris, draait al een tijdje met hem mee om zich de fijne secretariaatskneepjes eigen te maken. Albert staat haar vanaf de zijlijn bij en stort zich nog op de 'Bundel Maritieme Vindplaatsen 3' en de update van het boek 'Basiskennis Maritieme Archeologie'.

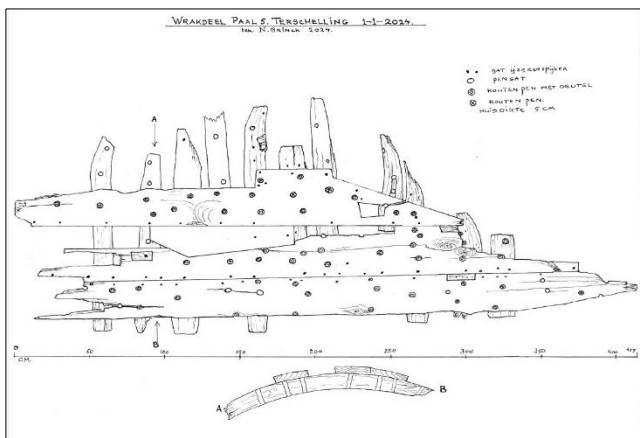
3. Aangespoeld wrakdeel bij paal 5 op Terschelling

Bijdrage van Nico Brinck

Op 1 januari van dit jaar lag er ineens met laag water een stuk van een houten schip op het strand nabij paal 5 op het Terschellinger Noordzeestrand. In de loop van de dag kreeg ik daar een melding van via facebook. Helaas hadden een paar gemotoriseerde jutters het stuk scheepshuid met spanten al op sleeptouw genomen in de richting van de bewoonde wereld. Hierbij zijn diverse leuke delen afgerukt en achtergebleven. Hier kon ik het samen met Wouter Waldus (met vakantie!) van RCE bekijken. Het leek de moeite waard om het stuk te tekenen. Daarvoor is het met een heftruck naar een loods gebracht waar ik het verder kon meten.

Het aangespoelde wrakdeel. Getekend en keurig in hergebruik als tuinaankleding.

Het stuk bestaat uit drie huidgangen met diverse reparaties en een invulstuk, en oorspronkelijk een twaalfstal spanten in diverse lengtes. Het geheel is nogal rond, alsof het uit een kim afkomstig is. De huid is met houten pennen aan de spanten bevestigd, de pennen zijn gezekerd met vierkante

deutels waarvan sommige bijna de hele kop vullen. Er zijn veel spijkergaten te zien, sommige gevuld met een houten pennetje. De gaatjes zitten vooral langs de landen van de planken. De spanten zijn allemaal krommers. Volgens mij duidt dit op huid-eerst bouw, dus Nederlands. Verder wordt de lengte van het oorspronkelijke schip, op basis van de plankdikte (5cm) en de matige spant afmetingen, geschat op 20 a 25 meter. Er zijn twee houtmonsters afgegeven bij RCE voor dendrochronologisch onderzoek.

De tekening is deels een reconstructie. Hierop zijn enkele delen ingetekend die verdwenen zijn maar op foto's nog aanwezig waren.

Momenteel wordt het wrakstuk hergebruikt als tuinaankleding bij de vader van de vinder.

4. Bijeenkomst Stichting Maritieme Archeologie

Bijdrage van Klaas Wiersma

Stichting Maritieme Archeologie nodigt je uit voor een boeiende en gezellige netwerkvond. Op vrijdag 12 april 2024 ontmoeten we je graag bij Museum 't Fiskershúske in Moddergat. We laten je kennismaken met het werk van de stichting op de Noordzee, Oostelijke-waddenzee en het Lauwersmeer. We hebben weer bijzondere expedities gemaakt! Naast de presentatie van de Stichting Maritieme Archeologie is er ruimte voor gastpresentaties en voldoende tijd om elkaar te ontmoeten en te spreken. Toegang tot de netwerkvond is gratis en inclusief koffie, koek, drankjes en hapjes.

Locatie: Museum 't Fiskershúske, Fiskerspaad 4, 9142VN Moddergat.

Datum: Vrijdag 12 april 2024, van 19.30 tot 22.00 uur.

Aanmelden kan via mailadres: info@stichtingmaritiemearcheologie.nl er is beperkt ruimte, dus: vol=vol!

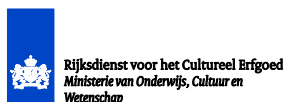
Wil je een gastpresentatie verzorgen, neem dan contact op met secretaris Peter Boon, bereikbaar via bovenstaand mailadres. Wil je meer weten over Stichting Maritieme Archeologie, kijk dan op de website www.stichtingmaritiemearcheologie.nl

Het definitieve programma ontvang je uiterlijk 27 maart.

5. Maritiem Archeologisch Schepenregister MaSS uitgebreid

Het Maritiem Archeologisch Schepenregister MaSS is met 152 nieuwe scheepswrakken uitgebreid. In totaal zijn nu 274 wrakken, gevonden in de polders van Flevoland, terug te vinden in MaSS. Dat is een enorm aantal, maar er zijn er nog veel meer. Inmiddels zijn namelijk ruim 400 scheepswrakken ontdekt in Flevoland! Dat maakt Flevoland het grootste 'droge' scheepskerkhof ter wereld. Ontdek meer over deze vondsten en duik in de verhalen van Flevoland's verzonken verleden via de link naar MaSS om meer te weten te komen over deze en andere wrakken. <https://lnkd.in/e3NyTp5X>

Activiteiten van de LWAOW worden ondersteund door:

Stichting ter Bevordering van de Onderwater- en Scheepsarcheologie (BOS)

Stichting ter Bevordering van de
Onderwater- en Scheepsarcheologie